

וְרֵאִיתִיהָ. מָאֵי וְרֵאִיתִיהָ, רוּאָ הוּא כְּמָה דְאֵתְּ
 אָמַר (יחזקאל ט) וְהִתְיִיתְּ תִּינוּ עַל מִצְחֹת
 וְגו'. לְאֵתְחִיזָא עֲלֵיהוּ. וְאִיפָּא דְאָמְרִי דָּא רְשִׁימוּ
 דְאֵת קְדִישָׁא דִי בְּבִשְׂרָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְדַאי כִּלְאָ הוּא. (ד"א ה"ב) אֲבָל
 הָאֵי קִשְׁתָּ דְאֵתְחִיזִי בְּעֵלְמָא בְּרוּאָ עֲלָאָה
 קְיִימָא. וְכַד יִפְקֹון יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא זְמִינָא הָאֵי
 קִשְׁתָּ לְאֵתְקִשְׂטָא בְּגוּוֹנֵי כְּכֹלָה דָּא דְמִתְקִשְׂטָא
 לְבַעֲלָהּ. אָמַר לִיהּ הֵחֵא יוּדַאי כֶּךָ אָמַר לִי אֲפָּא
 כַּד הָוָה מִסְתַּלַּק מִעֵלְמָא (אָמַר לִי) לָא תַצְפִּי לְרַגְלֵי
 דְמִשְׁיָחָא עַד דִּיתְחִיזִי הָאֵי קִשְׁתָּ בְּעֵלְמָא (ד"א ל"ג בְּעִנְיָא)
 מִתְקִשְׂטָא בְּגוּוֹנֵי נְהִירִין וְיִתְנַהֵר לְעֵלְמָא. וְכַדִּין צְפִי
 לִיהּ לְמִשְׁיָחָא.

מְנַלָּן, דְכְּתִיב וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְרָ בְּרִית עוֹלָם. וְהֵשֶׁתָּא
 דְאֵתְחִיזָא בְּגוּוֹנֵין חֲשׂוּכִין מִתְחִיזָא לְדוּכְרָנָא

לשון הקודש

הוּו שְׂמִתְקִשְׂטָת לְבַעֲלָהּ. אָמַר לוּ אוֹתוּ
 יְהוּדִי, כֶּךָ אָמַר לִי אֲפָּא, כְּשֶׁהִיָּה מִסְתַּלַּק
 מִהָעוֹלָם, וְאָמַר לִי אֵל תַּצְפֵּה לְרַגְלֵי מִשְׁיָחָא
 עַד שֶׁתִּרְאֶה קִשְׁתָּ זֶה בְּעוֹלָם וּבְעִנְיָן
 מִקִּשְׂטָת בְּגוּוֹנִים מְאִירִים וְיוֹאֵר לְעוֹלָם,
 וְאֵז צְפֵה לְמִשְׁיָחָא.

מְנַיִן לְנוּ? שְׂכָתוּב וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְרָ בְּרִית
 עוֹלָם. וְכַעַת שְׁנַרְאִית בְּגוּוֹנִים חֲשׂוּכִים,

וְרֵאִיתִיהָ, מַה זֶה וְרֵאִיתִיהָ? סוּד הוּא,
 כְּמוֹ שְׁנַרְאִית (יחזקאל ט) וְהִתְיִיתְּ תִנוּ עַל
 מִצְחֹת וְגו', לְהִרְאוֹת עֲלֵיהֶם. וְיֵשׁ
 אוֹמְרִים, זֶה רִשְׁם הָאוֹת הַקְדוּשׁ שֶׁבְּבִשְׂרָא.
 אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְדַאי הַכֹּל הוּא. וְכַד
 אֲבָל קִשְׁתָּ זֶה שְׁנַרְאִית בְּעוֹלָם עוֹמְדָת
 בְּסוּד עֲלִיּוֹן, וְכְשִׁיעָאוּ יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת,
 עֲתִידָה קִשְׁתָּ זֶה לְהִתְקִשְׂטָא בְּגוּוֹנִים כְּכֹלָה

וְהָיָא לְזִכְרוֹ) דְּלֹא יִיתִי מִבּוֹל. אֲבָל בְּהֵיבָא זְמַנָּא אֶתְחַזְיִיא
 בְּגוּוֹנִין נְהִירִין וּמִתְקַשְׁטָא בְּתַקּוּנָא כְּכֹלָה דְּמִתְקַשְׁטָא
 לְבַעֲלָהּ וּכְדִין לְזִכְרֵי בְּרִית עוֹלָם וַיְדַבֵּר קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְהֵאֵי בְּרִית דְּאִיהוּ בְּגִלּוּתָא וַיִּקָּים לָהּ מֵעַפְרָא
 הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (הושע ג) וּבִקְשׂוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת
 דָּוִד מִלְּכָם. וְכַתִּיב, (ירמיה ל) וְעִבְדוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת
 דָּוִד מִלְּכָם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם, אֲשֶׁר אָקִים מֵעַפְרָא כְּמָה
 דְּאֵתְ אֲמַר, (עמוס ט) אָקִים אֶת סֶבֶת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת. וְעַל
 דָּא וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְרֵי בְּרִית עוֹלָם וְלֹאֲקֻמָּא לָהּ מֵעַפְרָא.

וְאֲמַר הָכִי אֲבָא דְּבְגִין כְּדָּ אֲדַבֵּר בְּאוּרִייתָא
 פּוֹרְקָנָא דִּישְׂרָאֵל וְדְכּוֹרְנָא דִּילָהּ. וְדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (ישעיה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נַח עוֹד עַל
 הָאָרֶץ כִּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְצוֹף עֲלִיךְ וּמִנְעַר כְּדָּ:
 (דף עב ע"ב)

לשון הקודש

לָהֶם. אֲשֶׁר אָקִים מֵעַפְרָא. כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
 (עמוס ט) אָקִים אֶת סֶבֶת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת. וְעַל
 זֶה וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְרֵי בְּרִית עוֹלָם וְלֹאֲקֻמָּא
 מֵהַעַפְרָא.

וְאֲמַר כְּדָּ אֲבָא, שְׁמִשׁוּם כְּדָּ נִזְכְּרָה
 בַּתּוֹרָה גְּאֵלֶת יִשְׂרָאֵל וְזִכְרוּנָהּ. וְזֶהוּ
 שְׁבַתוֹב (ישעיה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי
 נַח עוֹד עַל הָאָרֶץ כִּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְצוֹף
 עֲלִיךְ וּמִנְעַר כְּדָּ.

נִרְאִית לְזִכְרוֹן וְהָיָא לְזִכְרוֹן שְׁלֹא יָבֵא מִבּוֹל.
 אֲבָל בְּאוּתוֹ זְמַן נִרְאִית בְּגוּוֹנִים מְאִירִים
 וּמִתְקַשְׁטָא בְּתַקּוּן כְּמוֹ כֹּלָה שְׁמִתְקַשְׁטָא
 לְבַעֲלָהּ, וְאִזּוּ לְזִכְרֵי בְּרִית עוֹלָם, וַיְדַבֵּר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת שֶׁהִיא
 בְּגִלּוּת וַיִּקָּיֵם מֵהַעַפְרָא. זֶהוּ שְׁבַתוֹב (הושע
 ג) וּבִקְשׂוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד
 מִלְּכָם. וְכַתוּב (ירמיה ל) וְעִבְדוּ אֶת ה'
 אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מִלְּכָם אֲשֶׁר אָקִים

וַיְהִיו בְּנֵי נֹחַ הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּבָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר
 בֵּינוֹן דְּכַתִּיב וַיְהִיו בְּנֵי נֹחַ. אֲמַאי אָמַר
 הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּבָה. וְכִי בְּנֵין אַחֲרֵינִין הָווּ לִיה דְּלָא
 נָפְקִי מִן תִּיבּוֹתָא. אָמַר לִיה רַבִּי אַבָּא אִין. דְּהָא
 לְבַתָּר אֹולִידוּ בְּנוֹי בְּנֵין. דְּכַתִּיב אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת שֵׁם
 וְגו'. וְאֵנוּן לָא נָפְקִי מִגּוֹ תִיבּוֹתָא. וּבְנֵין כַּד כְּתִיב
 הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּיבָה שֵׁם וְחַם וַיָּפֶת.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר אֵילוּ הָיוּנָא שְׂכִיחַ בְּעֵלְמָא בַד
 יְהִיב קַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא סְפָרָא דְחַנוּךְ בְּעֵלְמָא
 וְסְפָרָא דְאָדָם, אֶתְקִיפְנָא דְלָא יִשְׁתַּכְּחוּן בֵּין בִּינֵי
 אִנְשָׁא, בְּנֵין דְּלָא תִיִּישׁוּ כָּל חַכְמָאן לְאַסְתַּכְּלָא בְּהוּ
 וְטַעֲן בְּמַלְיָן אַחֲרֵינִין לְאַפְקָא מְרִשׁוֹ עֲלָאָה לְרִשׁוֹ
 אַחֲרָא. וְהַשְׁתָּא הָא חַכְמֵי עֲלָמָא יַדְעִין מַלְיָן וְסַתְמִין
 לֹון וּמַתְתַּקְפִּי בְּפוֹלְחָנָא דְמָאֲרִיָּהוֹן.

לשון הקודש

בעולם בשנתן הקדוש בְּרִידָה הוּא סְפָרוֹ
 שֶׁל חַנוּךְ בְּעוֹלָם וְסְפָרוֹ שֶׁל אָדָם, הֵייתִי
 מִתְחַזֵּק שְׂלֵא יִמְצְאוּ בֵּין הָאִנְשִׁים, כִּי לֹא
 חָשׂוּ כָּל הַחַכְמִים לְהַסְתַּכֵּל בָּהֶם וְטַעֲנוּ
 בְּדַבְרֵים אַחֲרֵים לְהוֹצִיא מְרִשׁוֹת עֲלִיּוֹנָה
 לְרִשׁוֹת אַחֲרָת, וְכַעַת הִנֵּה חַכְמֵי הָעוֹלָם
 יוֹדְעִים דְּבָרִים וּמְסַתְרִים אוֹתָם
 וּמַתְחַזְקִים בְּעַבְדוֹת רַבּוֹנָם.

וַיְהִיו בְּנֵי נֹחַ הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּבָה. רַבִּי
 אֶלְעָזָר אָמַר, בֵּינוֹן שְׂכִיבּוֹב וַיְהִיו בְּנֵי נֹחַ,
 לָמָּה אָמַר הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּבָה? וְכִי בְּנִים
 אַחֲרֵים הָיוּ לוֹ שְׂלֵא יִצְאוּ מִהַתֵּבָה? אָמַר
 לוֹ רַבִּי אַבָּא, כֵּן, שְׁתַּרִּי אַחַר כַּד הוֹלִידוּ
 בְּנוֹי בְּנִים, שְׂכִיבּוֹב אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת שֵׁם וְגו',
 וְהֵם לֹא יִצְאוּ מִהַתֵּבָה. וְלָכֵן כְּתוּב
 הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּבָה שֵׁם וְחַם וַיָּפֶת.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֵילוּ הֵייתִי מְצוּי

וְהָאֵי קָרָא אֲשַׁכְחָנָא בְּרוּזָא דְרִזִּין. (תוספתא) דְּכִד
 אַתְעַר חֲדוּה דְכָל חֲדוּזָן טְמִירָא סְתִימָא
 סְבִתָּא דְסִבְתִּין אֲנְהִיר מְנִיה נְהִירו דְקִיק. חֲדוּה דְכָל
 חֲדוּזָן נְהִיר לְיִמִּנָּא בְּמִשָּׁח רְבוּת עֲלָאָה. וְנְהִיר
 לְשִׁמְאָלָא בְּחֲדוּוה דְחֲמָרָא טַב, נְהִיר לְאַמְצָעִיתָא
 בְּחֲדוּוה (ד"א דארנונא) דְתֵרִין סְטֵרִין. רוּחַ אַתְעַר וְרוּחַ
 סְלָקָא וְאַתִּיחִיב בְּרוּחָא.

דְּבִקָן דָּא בְּדָא. תְּלַת עָאלין בְּתַלַּת. מוּגוּ תְּלַת
 נְפָקָא חַד בְּרִית דְדְבָקָא בְּבְרִית. אַתְעַבְרַת
 רוּחַ דְסְלָקָא, מִתְעַבְרַת מְנִיה. כִּד אַתִּיחִיבַת בְּתֵרִין
 סְטֵרִין אַתְדְבָקוּ רוּחָא בְּרוּחָא (דף עג ע"א) וּמִתְעַבְרָן מִתְּלַת
 בְּנִין. וְנַח וְתִיבָה נְפָקוּ מְנִייהוּ תְּלַתָּא, בְּנוּנָא דְתְּלַתָּא
 עֲלָאִין, וְאַלִּין אֲנוּן דְנְפָקוּ מוּגוּ תִיבוּתָא שֵׁם וְחַם וְנִפְתָּ.
 שֵׁם דְבִסְטֵר יְמִנָּא, חָם דְבִסְטֵר שְׁמָאָלָא. יִפְתָּ
 אֲרָנוּנָא דְכְּלִיל לֹזָן.

לשון הקודש

דְּבָקִים זֶה בָּזָה. שְׁלֹשׁ נִכְנָסִים לְשִׁלְשׁ.
 מִתּוֹךְ שְׁלֹשׁ יוֹצֵאת בְּרִית אַחַת שְׁדְבָקָה
 בְּבְרִית. עוֹבְרַת הָרוּחַ הָעוֹלָה וּמִתְעַבְרַת
 מִמֶּנּוּ. כְּשֶׁנִּתְנַת בְּשְׁנֵי צְדָדִים, נִדְבָקִים
 רוּחַ בְּרוּחַ, וּמִתְעַבְרֹת מִשְׁלֹשָׁה בְּנִים.
 וְנַח וְתִבָּה יִצְאוּ מֵהֶם שְׁלֹשָׁה, כְּמוֹ שְׁלֹשֶׁת
 הָעֲלִיּוֹנִים, וְאַלָּה הֵם שִׁיִּצְאוּ מִתּוֹךְ הַתִּבָּה
 – שֵׁם וְחַם וְנִפְתָּ. שֵׁם שְׁבַצַד יִמִּין, חָם

וּפְסוּק זֶה מְצֵאתִי בְּסוּד הַפְּסוּדוֹת
 וְתוֹסְפָתָא, שְׁכַשְׁמְעוּרַר חֲדוּת כָּל הַחֲדוּת
 הַטְּמִיר הַנְּסִתָּר, וְזֶן הַזְּקָנִים מֵאִיר מִמֶּנּוּ
 אֹר דְקִיק. חֲדוּת כָּל הַחֲדוּת מֵאִיר לְיִמִּין
 בְּשִׁמְן מִשְׁחָה עֲלִיּוֹן, וּמֵאִיר לְשִׁמְאָל
 בְּחֲדוּת הַיִּזְן הַטּוֹב, מֵאִיר לְאַמְצָע בְּחֲדוּה
 וְשֵׁל הָאֲרָנוּן שֵׁל שְׁנֵי צְדָדִים. רוּחַ
 מִתְעוֹרַרַת וְרוּחַ עוֹלָה וְנִתְּנָן בְּרוּחַ.

וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן. וְזֶהְמָא דְדַהֲבָא דְתַחַת
 כְּסִיפִין. אֲתַעְרוּתָא דְרוּחָא מְסַאֲבָא דְנַחֲשׁ
 קְדַמָּאָה. וּבְגִין כֵּךְ רְשִׁים וְאָמַר, וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן.
 דְאִיִּיתִי לוֹוֹטִין עַל עֲלֻמָּא. הֵהוּא כְנָעַן דְאֲתַלְטִיא.
 הֵהוּא כְנָעַן דְאֲחֻשִׁיד אַנְפִּי בְרִין.

וּבְגִין כֵּךְ (בְּלִחוּ) לָא נָפִיק מִנּוּ בְּלָלָא דְבְּלָחוּ אֶלָּא
 דָּא דְכַתִּיב וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן. הֵהוּא
 דְאֲחֻשִׁיד עֲלֻמָּא, וְלָא כְתִיב בְּכֻלָּלָא דָּא וְשֵׁם הוּא
 אָבִי כֵךְ אִזּוּ יַפֶּת הוּא אָבִי כֵךְ, אֶלָּא מִיַּד קַפְּזִין וְאָמַר
 וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן. וְדָאִי.

וְעַל דָּא כִּד אֲתָא אַבְרָהָם מִה כְּתִיב (בראשית יב) וַיַּעֲבֹר
 אַבְרָם בְּאֶרֶץ. דְעַד לָא הָוָה קִיּוּמָא דְאַבְרָהָם וְלָא
 אֲתוּ זִרְעָא דִישְׂרָאֵל בְּעֲלֻמָּא, דִּיפּוֹק שְׂמָא דָּא וַיַּעֲוִל
 שְׂמָא עֲלָאָה קְדִישָׁא. כִּד הוּוּ זַכַּאִין יִשְׂרָאֵל אֶקְרִי

לשון הקודש

שְׂהַחֲשִׁיד אֶת הָעוֹלָם, וְלָא כְתוּב בְּכֻלָּל
 זֶה וְשֵׁם הוּא אָבִי כֵךְ אִזּוּ יַפֶּת הוּא אָבִי
 כֵךְ, אֶלָּא מִיַּד קַפְּזִין וְאָמַר וְחָם הוּא אָבִי
 כְנָעַן. וְדָאִי.

וְעַל זֶה, בְּשֵׁבָא אַבְרָהָם, מִה כְּתוּב?
 (בראשית יב) וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ. שְׂעַדִּין לָא
 הָיָה קִיּוּם שְׁלַל הָאֲבוֹת וְלָא כָּאִזּוּ זִרְעָ שְׁלַל
 יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם שְׂיַעֲזַא הַשֵּׁם הַזֶּה וַיִּכְנַס
 שֵׁם עֲלִיּוֹן קְדוּשָׁא. בְּשִׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים,

שְׂבָעַד שְׂמָאֵל, יַפֶּת אַרְגָּמָן שְׂכּוּלָל אוֹתָם.
 וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן, וְהַמֶּת הַזֶּהֱבַת תַּחַת
 סִינָיִם. הֲתַעְרוּרוֹת רוּחַ הַטְּמָאָה שְׁלַל נַחֲשׁ
 הַקְּדַמוּנִי. וְלָכֵן רְשִׁים וְאָמַר, וְחָם הוּא אָבִי
 כְנָעַן. שְׂהַבִּיא קְלָלוֹת עַל הָעוֹלָם. אוֹתוֹ
 כְנָעַן שְׂהַתְקַלָּל, אוֹתוֹ כְנָעַן שְׂהַחֲשִׁיד פְּנֵי
 הַבְּרִיּוֹת.

וְלָכֵן (בְּלִחוּ) לָא יַעֲזַא מְכֻלָּל בְּלָם, אֶלָּא זֶה
 שְׂכְתוּב וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן, אוֹתוֹ

אַרְעָא עַל שְׁמָא דָּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כִּד לֹא זָכוּ אֶקְרִי
אַרְעָא עַל שְׁמָא אַחְרָא, אֶרֶץ כְּנַעַן.

וְעַל דָּא כְּתִיב, ^(בראשית ט) וַיֹּאמֶר אַרְוּר כְּנַעַן עֶבֶד
עֲבָדִים יִהְיֶה לְאַחִיו. דְּאִיהוּ אֵייתִי לְזוּטִין עַל
עֲלָמָא. וּבְנַחֲשׁ מַה כְּתִיב, ^(בראשית ג) אַרְוּר אֶתָּה מִכָּל
הַבְּהֵמָה. הֵינֵנו דְּכְתִיב עֶבֶד עֲבָדִים. וְעַל דָּא כְּתִיב
שֵׁם חָם וַיִּפֹּת. תִּלְתַּת אֱלִין בְּנֵי נֹחַ הַיּוֹצְאִים מִן
הַתִּיבָה כְּדַקְאֲמַרִּין:

שְׁלֵשָׁה אֱלֹהֵי בְנֵי נֹחַ. קִיּוּמָא דְכָל עֲלָמָא, קִיּוּמָא
דְרָזָא עֲלָאָה. וּמֵאֱלֹהֵי נִפְצָה כָּל הָאָרֶץ.
הֵינֵנו רָזָא ^(דא) דְּתִלְתַּת גְּזוּזִין עֲלָאִין. דְּכִד הֵהוּא נָהָר
דְּנָגִיד וְנָפִיק אֲשָׁקִי לְגַנְתָּא בְּחִילָא דְתִלְתַּת אֱלִין עֲלָאִין.
וּמִתְמָן אַתְּפָרְשָׁן גְּזוּזִין דְּלִתְתָּא כָּל חַד וְחַד כְּלִיל
בְּחִבְרִיה, לְאַחְזָאָה דִּיקְרָא דְקַדְשָׁא בְרוּךְ הוּא אַתְּפִשְׁט

לשון הקודש

מִן הַתִּיבָה, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ.
שְׁלֵשָׁה אֱלֹהֵי בְנֵי נֹחַ, הַקִּיּוּם שֶׁל כָּל
הָעוֹלָם, הַקִּיּוּם שֶׁל סוּד עֲלִיּוֹן, וּמֵאֱלֹהֵי
נִפְצָה כָּל הָאָרֶץ, הֵינֵנו סוּד (וְהוּא) שֶׁל שְׁלֹשֶׁת
הַגְּזוּזִים הָעֲלִיּוֹנִים. שְׁכַשְׂאוֹתוֹ נָהָר שֶׁשׁוֹפֵעַ
וַיּוֹצֵא, מִשְׁקָה אֵת הַגֶּן בְּכַח שֶׁל שְׁלֹשֶׁת
הָעֲלִיּוֹנִים הַלְלוּ. וּמִשָּׁם נִפְרָדִים הַגְּזוּזִים
שֶׁלמִטָּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּלוּל בְּחִבְרוֹ,
לְהַרְאוֹת שְׁכַבּוּד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

נִקְרָאָה הָאָרֶץ עַל הַשֵּׁם הַזֶּה - אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל. כִּשְׂלֹא זָכוּ, נִקְרָאָה הָאָרֶץ עַל
שֵׁם אַחֵר - אֶרֶץ כְּנַעַן.

וְעַל זֶה כְּתוּב (שם ט) וַיֹּאמֶר אַרְוּר כְּנַעַן
עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאַחִיו. שֶׁהוּא הִבִּיא
קְלָלוֹת עַל הָעוֹלָם. וּבְנַחֲשׁ מַה כְּתוּב? (שם
א) אַרְוּר אֶתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה, הֵינֵנו מַה
שְׁכַתּוּב עֶבֶד עֲבָדִים. וְעַל זֶה כְּתוּב שֵׁם
וְחָם וַיִּפֹּת. שְׁלֹשֶׁת אֱלֹהֵי בְנֵי נֹחַ הַיּוֹצְאִים

לְעֵילָא וְתַתָּא, וְאִיהוּ חַד בְּעֵלְאֵי וְתַתָּאֵי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר תְּלַת גְּוֹנִין אֵלִין בְּכָל אַנּוּן
דְּאֵתִיין מִסְטַר דְּקְדוּשָׁה, וּמַחֲיִזוּ דְתְּלַת גְּוֹנִין
אֵלִין מִתְּפַרְשָׁאן לְכָל אַנּוּן דְּאֵתִיין מִסְטַרָּא דְרוּחָא
אַחְרָא. וְכַד תְּסַתְּפַל בְּרוּזָא דְדַרְגִּין תְּשַׁכַּח הֵיךְ
מִתְּפַרְשָׁן גְּוֹנִין לְכָל אַנּוּן סְטָרִין עַד דְּעֵיילִין לְתַתָּא
בְּרוּזָא דְאַנּוּן שְׁבַעָה וְעֶשְׂרִין צְנוּרִין (סְטָרֵי) דְדִשִׁי
דְחַפִּיין לְתַהוּמֵי.

וְכַלָּא יְדִיעָא לְחַכְמֵינַן עֲלִיּוּנִין. וּפָאָה חוּלְקָהוֹן
דְּצַדִּיקָיָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי
בִיקְרִיהוֹן וְגַלִּי לֹזֵן סְטָרִין עֲלָאִין דְחַכְמַתָּא, עֲלִיּוּהוּ
כְּתִיב, (תְּהִלִּים כ"ה) סוּד יִי לִירְאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (ישעיה כ"ה) יִי אֱלֹהֵי אֲתָהּ
אַרְוַמְמָךְ אוֹדָה שְׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ פְּלָא עֲצוֹת

לשון הקודש

וּשְׁבַעָה הַצְּנוּרוֹת, וְהַצְּדִיקִים שֶׁל הַדְּלָתוֹת
שְׁמַכְסִים אֵת הַתְּהוּמוֹת.

וְהַכֵּל יָדוּעַ לְחַכְמֵים עֲלִיּוּנִים. אֲשֶׁרִי
חֲלַקְמֵם שֶׁל הַצְּדִיקִים שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
רוּצֵה בְּכַבּוּדָם וְגֹלָה לָהֶם סְטָרֵי חֲכָמָה
עֲלִיּוּנִים, עֲלִיָּהֶם כְּתוּב (תְּהִלִּים כ"ה) סוּד ה'־
לִירְאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה כ"ה) ה' אֱלֹהֵי
אֲתָהּ אַרְוַמְמָךְ אוֹדָה שְׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ פְּלָא

הַתְּפִשִׁט לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְהוּא אֶחָד
בְּעֲלִיּוּנִים וּבַתְּחִתּוּנִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁלֹשֶׁת הַגְּוֹנִים הִלְלוּ
בְּכָל אוֹתָם שְׁבָאִים מִצַּד הַקְּדוּשָׁה,
וּמִמְרָאָה שֶׁל שְׁלֹשֶׁת גְּוֹנִים אֵלּוּ נִפְרְדִים
לְכָל אוֹתָם שְׁבָאִים מִצַּד הַרוּחַ הָאַחְרֵת,
וּבְשֶׁתְּסַתְּפַל בְּסוּד הַדְּרָגוֹת תִּמְצֵא אֵיךְ
נִפְרְדִים הַגְּוֹנִים לְכָל אוֹתָם הַצְּדִיקִים, עַד
שֶׁנִּכְנָסִים לְמַטָּה בְּסוּד שֶׁל אוֹתָם עֲשָׂרִים

מִרְחוֹק אֱמוּנָה אֱמֵן. כַּמָּה אֵיךְ לֹזֵן לְבִנֵי נֶשֶׁא
 לְאַסְתִּכָּלָא בִיקְרָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְלִשְׁבְּחָא
 לִיקְרִיָּה. בְּגִין דְּכָל מָאן דִּידַע לְשַׁבְּחָא לְמֵאֲרִיָּה כְּדִקָּא
 יְאוּת, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֶבֶד לִיה רְעוּתִיָּה. וְלֹא עוֹד
 אֵלָּא דְאַסְיֵי בְרַבָּאן לְעֵילָא וְתַתָּא.

וְעַל דָּא מָאן דִּידַע לְשַׁבְּחָא לִיה לְמֵאֲרִיָּה וְלִיְחֻדָּא
 שְׁמִיָּה, חָבִיב הוּא לְעֵילָא וְחָמִיד לְתַתָּא
 וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בֵּיה (נ"א בִיקְרִיָּה), וְעַלִּיה
 כְּתִיב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֶתְּהָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר

כֵּן אֶתְפָּאֵר:

וַיִּחַל נַח אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי
 יוֹסִי. תַּד אָמַר מִזֵּן עֵדָן (אֶתְרַבְּתָא) אֶתְתַּרְכַּת
 וְנִצִּיב לָהּ הָבֵא. וְתַד אָמַר בְּאַרְעָא הָזֹת וְעַקֵּר לָהּ
 וְשַׁתַּל לָהּ, וְנַח הוּא יוֹמָא עַבְדַּת אִיבִין וְנִיצַת לְבָלְבִין

לשון הקודש

מְשַׁתַּבַּח בּוּ וּבְכַבּוּדוֹ, וְעַלּוּ כְּתוּב (שם מט)
 וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֶתְהָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כֵּן
 אֶתְפָּאֵר.

וַיִּחַל נַח אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם. רַבִּי
 יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי. אֶחָד אָמַר מִזֵּן עֵדָן
 וְנַח רַבְּתָא גְרִשָּׁה וְנִטַּע אוֹתָהּ כָּאן. וְאֶחָד
 אָמַר בְּאַרְצֵי הַיִּתְּהָ, וְעַקֵּר אוֹתָהּ וְשַׁתַּל
 אוֹתָהּ, וּבְאוֹתוֹ יוֹם עֲשִׂתָּה פְרוֹת וְנִצְנִצּוּ
 לְבָלּוּבִים וְעַנְבִּים, וְהָיָה סוּחַט אוֹתָהּ

עֲצוֹת מִרְחוֹק אֱמוּנָה אֱמֵן. כַּמָּה יֵשׁ לְבִנֵי
 אָדָם לְהַסְתַּכֵּל בְּכַבּוּד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְלִשְׁבַח לְכַבּוּדוֹ, מִשּׁוּם שְׂכַל מִי שִׂידַע
 לְשַׁבַּח אֶת רַבּוֹנוֹ כְּרָאוּי, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא עוֹשֶׂה אֶת רְצוֹנוֹ, וְלֹא עוֹד – אֵלָּא
 שְׂמֵרְבָה בְּרִכּוֹת לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

וְעַל כֵּן, מִי שִׂידַע לְשַׁבַּח אֶת רַבּוֹנוֹ
 וְלִיְחֻד אֶת שְׁמוֹ, חָבִיב הוּא לְמַעַלָּה
 וְנַחְמֵד לְמַטָּה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

וְעֵנָבִים וְהָוָה סָחֵט לָהּ וְשָׂתִי מִן חֲמָרָא וְרוּי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר רוּי דְחֲכַמְתָּא אִיהוּ הָכָא בְּהַאי קָרָא. כִּד בְּעָא נַח לְמַבְדַּק בְּהַהוּא חוּבָא דְבִדָּק אָדָם הָרָא שׁוֹן. לָאוּ לְאַתְדַּבְקָא בֵּיהּ, אֶלְא לְמַנְדַּע וְלְאַתְקַנָּא עֲלֵמָא וְלֹא יָכִיל. סָחַט עֵנָבִים לְמַבְדַּק בְּהַהוּא כְּרָם. פִּיּוֹן דְמַטָּא לְהַאי, (ד"א כדיון) וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. וְלֹא הָוָה לִיּוֹה חִילָא לְמִיקָם. וּבְגִין כֶּךָ וַיִּתְגַּל גְּלִי פְרֻצָה דְעֲלֵמָא דְהָוָה סָתִים. בְּתוּךְ אֶחְלָה כְּתִיב בְּה"א. וְעַל דָּא כְּתִיב וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ. בְּתוּךְ (דף עג ע"ב) אֶחְלָה דְהַהוּא כְּרָם.

כְּגִוּוֹנָא דָּא בְּנֵי אַחֲרֵן דְתַנִּינֵן שְׁתוּי יוֹן הוּוּ. וְכִי מָאן יְהִיב לֹון חֲמָרָא בְּהַהוּא אֶתֶר לְמִשְׁתִּי. אִי סְלָקָא דְעֶתְדָּא דְאַנּוֹן חֲצִיפִין הוּוּ דְרוּו חֲמָרָא. לָאוּ הָבִי, אֶלְא וְדָאִי מִהַהוּא חֲמָרָא רוּו דְכְּתִיב, (ויקרא י')

לשון הקודש

וְשׁוֹתָהּ מִהַיִּין וּמִשְׁתַּכֵּר.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, סוּד הַחֲכָמָה הוּא כָּאן בַּפְּסוּק הַזֶּה. בְּשֻׁרְצָה נַח לְבִדָּק בְּאוֹתוֹ חֲטָא שְׂבִדָּק אָדָם הָרָא שׁוֹן – לֹא כְּדִי לְהַתְדַּבֵּק בּוֹ, אֶלְא לְדַעַת וּלְתַקַּן הָעוֹלָם, וְלֹא יָכִיל. סָחַט עֵנָבִים לְבִדָּק בְּאוֹתוֹ כְּרָם. פִּיּוֹן שְׁהַגִּיעַ לָזֶה, וְאִזּוּ וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל, וְלֹא הָיָה לוֹ כֹּחַ לְעַמְדָה. וְלָכֵן וַיִּתְגַּל, גְּלָהּ פְרֻצָה

שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁהִיָּתָה נִסְתָּרָה. בְּתוּךְ אֶחְלָה, כְּתוּב בְּה"א. וְעַל זֶה כְּתוּב וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ. בְּתוּךְ אֶחְלָה שֶׁל אוֹתָהּ כְּרָם.

כְּמוֹ זֶה בְּנֵי אַחֲרֵן שֶׁשְּׁנִינּוּ שְׁהִיוּ שְׁתוּי יוֹן, וְכִי מִי נִתֵּן לָהֶם יוֹן בְּאוֹתוֹ מְקוֹם לְשִׁתוֹת? אִם תַּעֲלֶה בְּדַעַתְךָ שְׁהִיוּ חֲצוּפִים שֶׁשְׁתוּ יוֹן – לֹא כֶּךָ! אֶלְא וְדָאִי

וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי יי אֵשׁ זָרָה. כְּתִיב הֶכָּא אֵשׁ זָרָה וְכְתִיב
הָתָם (משלי ז) לְשִׁמְרֹךְ מֵאִשָּׁה זָרָה וְכֹלֵא חַד מִלָּה.

וְכֵן כְּנֻזְנָא דָּא וַיִּשְׁתֵּת מִן הַיִּינן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. וְעַל
דָּא אֲתַעַר חָם אָבִי כְנַעַן כְּמָה דְאֲתַמַּר וְאֲתִיְהִיב
אֲתַר לְכַנְעַן לְשִׁלְטָאָה, וּמֵאִי דְהוּא דְרִין צְדִיק בְּרֹא
דְבְרִית סְרַסוּ. וְתִנְיָא דְאֲעֵבַר מִיְנִיה הֵחֹא קִיּוּמָא.

וּבְגִין כֵּךְ אָמַר אַרְוֵר דְּהָא לְוֹטִין אֲתַעַרו
בְּקַדְמִיתָא עַל יְדֵיהּ בְּעֵלְמָא. (ועל דא ויאמר ארור כנען

דְּהָא לְוֹטִין יִתּוֹן עַל עֵלְמָא בְּקַדְמִיתָא). עֶבֶד עֲבָדִים יְהִי כְּמָה דְאֲתַ
אָמַר אַרְוֵר אֲתָהּ מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגו'. כֹּלֵא יִתְתַּקֵּן
לְזַמְנָא דְאֲתִי וְהוּא לָא יִתְתַּקֵּן. וְכֹלֵא יִפְקוֹן לְחִירוֹ
וְהוּא לָא יִפּוֹק. וְרֹא אִיהוּ לְאַנּוֹן דִּידְעֵי אֲרַחֲוֵי
וְשִׁבְלֵי דְאֹרִיתָא.

פְּתַח וְאָמַר (תהלים נא) כִּי פִשְׁעֵי אָבִי אָדַע וְחַטָּאתֵי נִגְדֵי

לשון הקודש

וְלִכְן אָמַר אַרְוֵר, שְׁהָרֵי קָלְלוֹת
הִתְעוֹרְרוּ בְּתַחֲלָה עַל יְדוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה
וַיֹּאמֶר אַרְוֵר כְּנַעַן. שְׁהָרֵי קָלְלוֹת יָבֹאוּ עַל הָעוֹלָם
כְּבַתְחֵלְהוּ. עֶבֶד עֲבָדִים יְהִי, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
אַרְוֵר אֲתָהּ מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגו'. הַכֹּל יִתְקַן
לְעֵתִיד לְבָא, וְהוּא לָא יִתְקַן. וְכֹלֵם יֵצְאוּ
לְחַרוֹת, וְהוּא לָא יֵצֵא. וְסוּד הוּא לְאוֹתָם
שְׂיֻדְעִים דְּרַכִּי וְשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים נא) כִּי פִשְׁעֵי אָבִי אָדַע

מֵאוֹתוֹ יִינן שְׁתוֹ, שְׁכַתוּב (ויקרא י) וַיִּקְרִיבוּ
לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה. כְּתוּב כְּאֵן אֵשׁ זָרָה,
וְכַתוּב שָׁם (משלי ז) לְשִׁמְרֹךְ מֵאִשָּׁה זָרָה.
וְהַכֹּל דְּבַר אַחֵר.

וְכֵךְ כְּמוֹ זֶה וַיִּשְׁתֵּת מִן הַיִּינן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל.
וְעַל זֶה הִתְעוֹרַר חָם אָבִי כְנַעַן, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר, וְנָתַן מְקוֹם לְכַנְעַן לְשִׁלְטָא. וְכֵּ
שְׁהִיָּה זֶה צְדִיק בְּסוּד הַבְּרִית, סְרַס אֹתוֹ.
וְשִׁנְיָו, שְׁהַעֲבִיר מִמֶּנּוּ אֹתוֹ קִיּוּם.

תְּמִיד. כִּמְה אֵית לֹון לְבַנֵי נְשָא לְאַסְתְּמָרָא מִחוּבֵיהוּ
מִקְמֵי קִדְשָא בְרִיךְ הוּא. דְהָא לְבַתְר דְחֲטָא בַר נְשָ
רְשִים הוּא חוּבֵיה לְעֵילָא וְלֹא אֲתַמְחֵק בַר בְּתוּקְפָא
דְתִיּוּבְתָא סְנֵיָא. כִּמְה דְאֵת אָמַר, (ירמיה ב) כִּי אִם
תִּכְבְּסִי בַּנֶּתֶר וְתִרְבִי לָךְ בּוֹרִית נְכַתָם עֹונָךְ לְפָנֵי.

תָּא חֲזִי, בִּינון דְחָב בַר נְשָ קְמֵי קִדְשָא בְרִיךְ הוּא
זְמַנָא חָדָא עָבִיד רְשִימוּ. וְכַד חָב בִּיה זְמַנָא
תְנִינָא אֲתַתְקַף תְּהוּא רְשִימוּ יִתִיר. חָב בִּיה זְמַנָא
תְלִיתָאָה אֲתַפְשֵט תְּהוּא כְתָמָא מְסִטְרָא דָא לְסִטְרָא
דָא, כְּדִין כְּתִיב נְכַתָם עֹונָךְ לְפָנֵי.

תָּא חֲזִי, דְוֹד מְלָכָא בִּינון דְחָב קְמֵי קִדְשָא בְרִיךְ
הוּא עַל עֶסְקָא דְבַת שְׁבַע, חָשִיב דְהָהוּא
חוּבָא אֲתַרְשִים עֲלִיה לְעֶלְמִין. מַה כְּתִיב, (שמואל ב יב)
גַם יִי הָעֶבֶר חֲטָאתָךְ לֹא תָמוּת. אֲעֵבֶר הָהוּא
רְשִימוּ מִקְמֵיה.

לשון הקודש

בְּרוּךְ הוּא פַעַם אַחַת - עוֹשֶה רְשִים.
וְכִשְׁחֲטָא בּו פַעַם שְׁנֵיה - מִתְחַזֵק יוֹתֵר
אוֹתוֹ הַרְשָם. חֲטָא בּו פַעַם שְׁלִישִית -
מִתְפַשֵט אוֹתוֹ הַכְּתָם מִצַד זֶה לְצַד זֶה,
וְאִז כְּתוּב נְכַתָם עֹונָךְ לְפָנֵי.

בַּא רְאָה, בִּינון שְׁחֲטָא דְוֹד הַמְלֶכֶךְ לְפָנֵי
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָעֶסְק שֶׁל בַּת
שְׁבַע, חָשִב שְׁאוֹתוֹ חֲטָא נְרָשָם עֲלִי

וְחֲטָאתֵי נְגִדֵי תְמִיד. כִּמְה יֵשׁ לְבַנֵי אָדָם
לְהַשְׁמֵר מִחֲטָאתֵיהֶם לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שְׁהָרֵי אַחַר שְׁחֲטָא אָדָם, רְשִים
חֲטָאוּ לְמַעַלָה וְלֹא נִמְחַק, רַק בְּכַח שֶׁל
תְּשׁוּבָה רַבָּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ירמיה ב) כִּי אִם
תִּכְבְּסִי בַּנֶּתֶר וְתִרְבִי לָךְ בּוֹרִית נְכַתָם
עֹונָךְ לְפָנֵי.

בַּא רְאָה, בִּינון שְׁחֲטָא אָדָם לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ

אָמַר לִיה רַבִּי אֲבָא וְהָא תַנִּינָן דְּבֵית שְׁבַע דִּילִיה
 דְּדוֹד מִלְפָּא הֵוֹת מִן יוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלֵמָא,
 אֲמַאי יְהֵבָה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוּרִיָּה חֲתָנִי מִן
 קְדָמַת דְּנָא. אָמַר לִיה הָכִי אוֹרְחִי דְקְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֵף עַל גַּב דְּאַתְתָּא אוֹמִינָא לִיה לְבַר נָשׁ לְמַחְוֵי
 דִּילִיה, אַקְדִּים אַחְרָא וְנָסִיב לָהּ עַד דְּמָטָא זְמַנִּיה
 דְּהֵאִי. כִּיּוֹן דְּמָטָא זְמַנִּיה, אַתְדַּחֲוִיא הָאִי דְנָסִיב לָהּ
 מִקְמִי הָאִי אַחְרָא דְאַתִּי לְבָתֵּר וְאַסְתַּלַּק מֵעֲלֵמָא.
 וְקָשִׁי קַמִּיָּה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעְבְּרָא לִיה מֵעֲלֵמָא
 עַד לָא מָטִי זְמַנִּיה מִקְמִי הָאִי אַחְרָא.

וְרָזָא דְבֵית שְׁבַע דְּאַתִּיְהִיבַת לְאוּרִיָּה חֲתָנִי (כְּדַאמְרִי)
 בְּקְדָמִיתָא, פּוּק וְדוּק וְתִשְׁבַּח. אֲמַאי אַתִּיְהִיבַת
 אֶרְעָא קְדִישָׁא לְכַנְעַן עַד לָא יִיתוּן יִשְׂרָאֵל. וְתִשְׁבַּח
 מַלְכָּא דָּא. וְכִלְאֵי רָזָא חָדָא אִיהוּ וּמַלְכָּא חָדָא.

לשון הקודש

זְמַנֵּנוּ שֶׁל זֶה. כִּיּוֹן שֶׁהֵגִיעַ זְמַנֵּנוּ, נִדְחָה זֶה
 שְׁנַשְׂא אוֹתָהּ מִלְפָּנֵי הָאֲחֵר הַזֶּה שְׁבַא
 אַחֵר כִּדּוּמִסְתַּלַּק מִהָעוֹלָם, וְקָשָׁה לְפָנֵי
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִירוֹ מִהָעוֹלָם
 כְּשֶׁעֲדִין לֹא הֵגִיעַ זְמַנֵּנוּ מִלְפָּנֵי הָאֲחֵר הַזֶּה.
 וְסוּד שַׁבַּת שְׁבַע שְׁנַתְנָה לְאוּרִיָּה חֲתָנִי
 וְכִפִּי שְׂאֲמַרְנֵנוּ בְּתַחֲלָה, צֵא וְדִיֵּק וְתִמְצָא
 לְמָה נִתְּנָה הָאֲרִץ הַקְדוּשָׁה לְכַנְעַן בְּטָרָם
 שְׂבָאוֹ יִשְׂרָאֵל, וְתִמְצָא דְבָר זֶה. וְהַכֵּל
 סוּד אַחֵר הוּא וְדָבָר אַחֵר.

לְעוֹלָמִים. מַה כְּתוּב? (שְׂמוּאֵל ב' י"ג) גַּם הִ'
 הָעֵבֶיר תִּשְׂאָתְךָ לֹא תָמוּת. הָעֵבֶר אוֹתוֹ
 הָרִשָּׁם מִלְפָּנָיו.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֲבָא, וְהֵרִי שְׁנִינוּ שַׁבַּת
 שְׁבַע הֵיטָה שֶׁל דוֹד הַמְּלֶךְ מִיּוֹם שְׁנַבְרָא
 הָעוֹלָם, לְמָה נִתֵּן אוֹתָהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְאוּרִיָּה חֲתָנִי מִקְדָּם לְזֶה? אָמַר לוֹ,
 כִּדּוּמִסְתַּלַּק שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא – אֵף עַל
 גַּב שְׂמֻמָּנַת לְכַנְעַן אָדָם לְהִיּוֹת שְׂלוֹ,
 מִקְדָּים אַחֵר וְנוֹשָׂא אוֹתָהּ עַד שְׁמִינֵי

תָּא חַוִּי, דְּוֹד אָף עַל גַּב דְּאוּרֵי עַל חוּבִיה וְתָב
 בְּתִיבְתָא, לָא אַעֲדֵי לְבִיה וְרַעוּתִיה מֵאֲנֹן
 חוּבִין דְּתָב, וּמִתְהוּא חוּבָא דְבַת שְׁבַע, בְּגִין דְּדָחִיל
 עֲלִייהוּ תְדִיר דִּילְמָא גְרִים חַד מְנִייהוּ וְיִקְטְרַג
 עֲלִיהּ בְּשַׁעְתָּא דְּסַפְנָה. וּבְגִין כֶּד לָא אַנְשֵׁי לֹון
 מִיַּנְיָה וּמְרַעוּתִיה.

דְּבַר אַחַר כִּי פִשְׁעֵי אֲנִי אֲדַע פְּלִהוּ דְרַגְוִין דְּתִלְיִין
 בְּהוּ חוּבֵי בְנֵי נִשְׂאָא אֲנִי אֲדַע. וְחַטָּאתִי נְגַדִי
 תְּמִיד דָּא פְּגִימוּ דְּסִיחָרָא דְלָא נִפְקָא מִסְּאוּבְתָא עַד
 דְּאָתָא שְׁלֹמָה וְאַתְנַהֲרַת בְּאַשְׁלָמוֹתָא. וּכְדִין אֲתִפְסָם
 עֲלִמָּא וְיִתִּיבוּ יִשְׂרָאֵל לְרַחֲצֵן דְּכִתִּיב, (מלכים א ה) וַיֵּשֶׁב
 יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל לְבִטָּח אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֲנָתוֹ.
 וְעַם כָּל דָּא וְחַטָּאתִי נְגַדִי תְּמִיד. וְלָא אֲתִפְסָם
 מִעֲלִמָּא. עַד דִּיִּיתִי מִלְבָּא מְשִׁיחָא לְזִמְנָא דְּאֲתִי כְּמָה
 דְּאֲתָמַר (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטּוֹמְאָה אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ:

לשון הקודש

הדרגות שתלויות בהם חטאי פני אדם
 אני אדע. וחטאתי נגדי תמיד - זו
 פנימת הלבנה שלא יצאה מסמאיתה עד
 שבא שלמה והאירה בשלמות, ואז
 התבסס העולם וישבו ישראל לבטח,
 שכתוב (מלכים א ה) וישב יהודה וישראל
 לבטח איש תחת גפנו ותחת תאנתו. ועם
 כל זה - וחטאתי נגדי תמיד, ולא נפסק

בא ראה, דוד, אף על גב שהודה על
 חטאו ושב בתשובה, לא הסיר מלבנו
 ורצונו מאותם חטאים שחטא ומאותו
 חטא של בת שבע, כי פחד עליהם תמיד
 שמא יגרם אחד מהם ויקטרג עליו
 בשעת הספנה, ולכן לא שכח אותם
 ממנו ומרצונו.

דבר אחר, כי פשעי אני אדע - כל

הוא הִיָּה גְבוּר צִיד לְפָנַי יי על בֵּן יֹאמֵר בְּנִמְרוֹד
 גְבוּר צִיד לְפָנַי יי. תָּא תַּוּי, הוא הָוּה גְבוּר
 תַּקִּיף. לְבוֹשׁוּי דְאָדָם הָרֵאשׁוֹן הָוּה לְבִישׁ וְהוּה יַדַּע
 לְמִיַּצֵּד צִידָה דְבְרִיתָא בְּהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר נִמְרוֹד הָוּה מְפִתִּי לְבְרִיתָא
 לְמִיָּהָד בְּתַר פּוֹלְחֵן דְעֵבוּדָה זָרָה וְהוּה שְׁלִיט
 בְּאַנּוּן לְבוֹשׁוּי וְנִצַּח בְּנֵי עֲלָמָא וְהוּה אָמַר דְאִיהוּ
 שְׁלִיטָא בְּעֲלָמָא וּפְלַחִין לֵיה בְּנֵי נִשְׂאָ. וְאַמְאִי אֶקְרִי
 שְׁמִיָּה נִמְרוֹד דְמָרְד בְּמִלְכָא עֲלָאָה דְלַעִילָא דְמָרְד
 בְּעֲלָאִי וּמָרְד בְּתַתָּאִי.

בְּאַנּוּן (דף עד ע"א) לְבוֹשׁוּי שְׁלִיט על כָּל (ד"א שְׂאָר) בְּנֵי
 עֲלָמָא וּמְלָךְ בְּהוּ וּמָרְד בְּמִאֲרִיָּה וְאָמַר
 דְאִיהוּ שְׁלִיטָא דְעֲלָמָא וְהוּה מְפִתִּי לְבְרִיתָא אֶבְתַּרִּיָּה

לשון הקודש

זָרָה, וְהָיָה שׁוֹלֵט בְּאוֹתָם לְבוֹשִׁים וּמְנַצֵּחַ
 אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם, וְהָיָה אוֹמֵר שֶׁהוּא שְׁלִיט
 שֶׁל הָעוֹלָם, וְעוֹבְדִים אוֹתוֹ בְּנֵי אָדָם.
 וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ נִמְרוֹד? שְׁמָרְד בְּמִלְכָּךְ
 הָעֲלִיּוֹן שְׁלַמְעֵלָה, שְׁמָרְד בְּעֲלִיוֹנִים וּמָרְד
 בְּתַתְּוֹנִים.

בְּאוֹתָם לְבוֹשִׁים הוּא שְׁלֵט על כָּל וְשָׂאֵר
 בְּנֵי הָעוֹלָם וּמְלָךְ בְּהֵם, וּמָרְד בְּרַבּוֹנוֹ
 וְאָמַר שֶׁהוּא הַשְׁלִיט שֶׁל הָעוֹלָם, וְהָיָה
 מְפַתֵּה אֶת הַבְּרִיּוֹת אַחֲרָיו, עַד שֶׁמִּשְׁדָּךְ

מִהָעוֹלָם עַד שִׁבְעָא מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ לְעַתִּיד
 לְבֹא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ
 הַטְּמֵאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ.

הוּא הָיָה גְבוּר צִיד לְפָנַי ה' על בֵּן יֹאמֵר
 בְּנִמְרוֹד גְבוּר צִיד לְפָנַי ה'. בֹּא רָאָה, הוּא
 הָיָה אִישׁ חֲזָק. לְבוֹשֵׁי אָדָם הָרֵאשׁוֹן הָיָה
 לְבוֹשׁ, וַיַּדַּע לְצוּד צִידָה שֶׁל הַבְּרִיּוֹת
 בְּהֵם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, נִמְרוֹד הָיָה מְפַתֵּה אֶת
 הַבְּרִיּוֹת לְלָכֶת אַחַר עֲבוּדַת הָעֵבוּדָה

עַד דְּמָשַׁךְ בְּנֵי נֹשָׂא לְמִיפֶק מִבְּתֵר פּוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרֵי
עֲלָמָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאֵילִין לְבוֹשִׁין יַדְעֵי בְּהוּ
חֲבַרְיָא רֹזָא עֲלָאָה:

מִתְנִיתִין. וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׁפָה אֶחָת וּדְבָרִים
אֶחָדִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח (מלכים א ו) וְהַפִּיִת
בְּהַפְּנֹתוֹ אָבֹן שְׁלֹמָה מִסַּע נִבְּנָה וּמִקְבֹּת וְהַגְּרִזָּן כָּל
כְּלֵי בְרִזָּל לֹא נִשְׁמַע בְּפִיִת בְּהַפְּנֹתוֹ. וְהַפִּיִת בְּהַפְּנֹתוֹ.
וְכִי לֹא הָיָה בְּנֵי לֵיָה שְׁלֹמָה וּכְלָהוּ אֲמַנִּין דְּהוּוּ תַמָּוּן,
מֵהוּ בְּהַפְּנֹתוֹ.

אַלָּא כִּדְ הוּא כְּמָה דְּכְתִיב, (שמות כה) מִקְשָׁה תִיעֶשֶׂה
הַמְּנֹרֶה. אִם הִיא מִקְשָׁה מֵהוּ תִיעֶשֶׂה. אַלָּא
וְדַאי כִּלָּא בָּאֵת וְנִיפָא אֶתְעֵבִיד אִיהוּ מִנְּרַמִּיָה. כִּיּוֹן
דְּשָׂרָאן לְמַעְבַּד עֲבִידָתָא אוֹלִיף לְאוּמַנִּין לְמַעְבַּד בָּהּ
מֵה דְּלֹא הוּוּ יַדְעִין מִקְדָּמַת דְּנָא.

לשון הקודש

וְכָל הָאֲמַנִּים שְׁהִיוּ שָׁם? מֵה זֶה בְּהַפְּנֹתוֹ?
אַלָּא כִּדְ הוּא, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שמות כה)
מִקְשָׁה תִיעֶשֶׂה הַמְּנֹרֶה. אִם הִיא מִקְשָׁה,
מֵהוּ תִיעֶשֶׂה? אַלָּא וְדַאי הַכֹּל בָּאוֹת וְגַם
נַעֲשֶׂה הוּא מַעֲצָמוֹ. כִּיּוֹן שְׁהַתְחִילוּ
לַעֲשׂוֹת הַמַּעֲשֶׂה, לְפַד אֶת הָאֲמַנִּים
לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ מֵה שְׁלֹא הִיוּ יוֹדְעִים מִקְדָּם
לְכֵן.

בְּנֵי אָדָם לְצִאֵת מֵאַחַר עֲבוּדַת רַבּוֹן
הָעוֹלָם. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּלָבוּשִׁים הָלְלוּ
יַדְעִים בְּהֵם הַחֲבָרִים סוּד עֲלִיוֹן.
מִשְׁנָתָה. וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׁפָה אֶחָת
וּדְבָרִים אֶחָדִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח,
(מלכים א ו) וְהַפִּיִת בְּהַפְּנֹתוֹ אָבֹן שְׁלֹמָה
מִסַּע נִבְּנָה וּמִקְבֹּת וְהַגְּרִזָּן כָּל כְּלֵי בְרִזָּל
לֹא נִשְׁמַע בְּפִיִת בְּהַפְּנֹתוֹ. וְהַפִּיִת
בְּהַפְּנֹתוֹ – וְכִי לֹא הָיָה בּוֹנֵה אוֹתוֹ שְׁלֹמָה

מֵאֵי טַעַמָא בְּגִין דְּבִרְכָתָא דְקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא שְׂרָא
עַל יְדֵייהוּ, וְעַל דָּא כְּתִיב בְּהַפְּנוּתוֹ אִיהוּ
אַתְּבְּנֵי מִגְּרָמִיה, דְּהוּא אִוְלָפָא אִוְלָפִין לְאוּמַנִין הִיאָדָּ
שְׂרָאן לְמַעְבַּד, וְלֹא אֶסְתַּלַּק מֵעֵינֵיהוּ רְשִׁימוֹ דְּהָהוּא
עֲבִידְתָּא מִמָּשׁ וּמִסְתַּפְּלָאן בֵּיהּ וְעֲבָדֵי עַד דְּאַתְּבְּנֵי
כָּל בֵּיתָא.

אָבִין שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה. שְׁלֵמָה כְּתִיב חֶסֶד יו"ד אָבִין
שְׁלֵמָה וּדְאֵי. מִסַּע דְּאַתְנַטִּיל וְאַתֵּיִא וְשָׂרִיִּיא
עֲלֵייהוּ וְאַתְעֲבִיד עֲבִידְתָּא (מִסַּע דְּאַתְנַטִּיל יָדִין וְעֲבִיד עֲבִידְתָּא),
מִסַּע דְּאַנְטִיל יָדִין לְמַעְבַּד דְּלֹא מִדְּעַתֵּייהוּ. כְּתִיב
הָכָא מִסַּע וּכְתִיב הָתָם (בַּמְדַּבֵּר י) וְלִמְסַע אֶת הַמַּחְנוֹת.
וּמִקְבוֹת וְהַגְּרִזֹן כָּל כְּלֵי בְּרוֹזֵל לֹא נִשְׁמַע. בְּגִין דְּשָׁמִיר
בְּזַע כֹּלָא וְלֹא אֶשְׁתַּמַּע מְלָה, דְּלֹא אֶצְטְרִיכוּ לְשָׂאָר
מְאֵנִין לְמַעְבַּד. וְכֹלָא בְּאַת וְנִיפָא הוּא.

לשון הקודש

שְׁנַסְסָה וּבָאָה וְשָׂרְתָה עֲלֵיהֶם וְנַעֲשֶׂתָה
הַעֲבוּדָה וּמִסַּע, שְׁנַסְסָה יָדָם וְנַעֲשֶׂתָה הַעֲבוּדָה.
מִסַּע, שְׁהַסִּיעַ יָדָם לַעֲשׂוֹת שְׂלֵא מִדְּעַתָּם.
כְּתוּב כָּאֵן מִסַּע, וְכְתוּב שָׁם (בַּמְדַּבֵּר י)
וְלִמְסַע אֶת הַמַּחְנוֹת. וּמִקְבוֹת וְהַגְּרִזֹן כָּל
כְּלֵי בְּרוֹזֵל לֹא נִשְׁמַע, מִשּׁוּם שְׁהַשְׁמִיר
בְּקַע הַכֹּל וְלֹא נִשְׁמַע דְּבַר, שְׂלֵא הַצְטְרִיכוּ
לְשָׂאָר הַכֹּלִים לַעֲשׂוֹת, וְהַכֹּל הָיָה עִם
אוֹת וְגַם.

מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁבִרְכַת הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׂרְתָה עַל יָדָם, וְעַל כֵּן כְּתוּב
בְּהַפְּנוּתוֹ, הוּא נִבְנָה מֵעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא לְמַד
אֶת הַלְמוּד לְאִמָּנִים אִיךָ לְהַתְחִיל
לַעֲשׂוֹת, וְלֹא הִסְתַּלַּק מֵעֵינֵיהֶם הַרְשָׁם
שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה מִמָּשׁ, וּמִסְתַּפְּלִים בּוֹ
וְעוֹשִׂים, עַד שֶׁנִּבְנָה כָּל הַבֵּית.

אָבִין שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה, שְׁלֵמָה כְּתוּב
חֶסֶד יו"ד, אָבִין שְׁלֵמָה וּדְאֵי. מִסַּע,